

Visitada atentament la proposta expositiva de l'obra de Luis Gordillo a la Fundació Suñol, per penetrar en l'impacte estètic que indubtablement pretén provocar, cal bandejar els esquemes habituals d'anàlítica per a escoles i tendències. Tanmateix, també cal dir que és mercès a la permissivitat establerta per la modernitat que Gordillo pot fer el que fa. Començaré indicant que Gordillo parteix de les realitats d'objectes i de tècniques que té a l'abast per iniciar la seva acció creadora; amb les icones i instruments efectius escollits, procedeix a la seva desestructuració. Esquarterats els elements de base, la nova realitat obtinguda condiona i reestructura, per una interacció efectiva de *feed back*, el que fins aleshores havia tingut un sentit de coherència visual. Això fa que s'iniciï un ordenament nou dels elements manipulats i que es faci servir-se d'esquemes no ortodoxos. Per establir la nova visió perceptiva, opta per agredir la realitat objectiva establerta. La forada com un formatge *gruyère*, retallant-la en tires longitudinals o horitzontals, aplicant-hi un seguit de camins i traces de formiguer o d'encunys circulars o esbiaixats, estructurant graelles i enreixats per introduir-hi elements que produeixin la sensació de buits per on han d'aparèixer i manifestar-se les noves intencions motrius i psíquiques, o temàtiques ad hoc, que plaguin a l'artista que combina els materials prefixats. Tot plegat esdevé un muntatge d'escamoteigs apte per establir noves pautes narratives, sempre, això sí, executades pictòricament. Hom podria dir que els resultats són una mena de *collages* visuals, encara que els elements amb els quals els realitza siguin pictòrics en

lloc de matèrics. La materialitat primera, prèvia al treball que ofereix, tanmateix la trobem en els esbossos preparatoris. Gordillo se serveix de fotografies i d'imatges de tot tipus que hagin atret la seva atenció. Amb aquests materials fa muntatges similars als del tauler d'escacs, on també afegeix dibuixos propis que ha realitzat sobre aspectes del món concret que l'han atret. Fins a cert punt aquesta mena de taulers d'assaig plàstics li proporcionen la pauta per procedir al muntatge vertical i horitzontal dels elements recollits. Per molt instintiu que sigui l'automatisme que el porta a establir els escaquers, l'artista no evita, en

el procés de l'acció creativa, adonar-se que hi ha també un instrument que genera inesperades possibilitats creatives, el *zoom*, l'enfocament proper o llunyà de la realitat, per crear imatges, que donin resultats i aportacions absolutament inesperades en la percepció i en l'efecte estructural i compositiu del món concret. A partir d'uns elements prèviament establerts, i per l'acció creativa del muntatge, l'artista aconsegueix impactes visuals que semblen sorgits del més pur automatisme i propis d'un visionari surrealista. Pel que sigui, també, en les combinatòries resultants, són gairebé inevitables els impactes d'extrema seriositat o de la caricatura burlesca. Així, el *collage*, que sembla que constitueix cada una de les obres pictòriques definitives, tanmateix és una realitat de laboratori experimental a partir de les proformes que li serviren de pauta. Altres recursos emprats en les seves pintures són les confrontacions internes i encaraments axials. Un retret possible a fer a aquesta obra veritablement seriosa quant a concepció seria que els títols –no sé si són propis o suggerits– molt sovint la contaminen de frivolitat; cosa que fa que sigui més interessant ocupar-se dels recursos compositius assenyalats que no pas buscar la significació de les imatges ofertes. Cosa possible en la complexa exposició de la Fundació Suñol.

LA CREATIVITAT DE LUIS GORDILLO

Una anàlisi de l'obra de Gordillo i de l'impacte estètic procedent de la seva desestructuració de la realitat
per Arnau Puig